

חוזרים הביתה בשלום

המדריך השלם לנהיגה בטוחה
כל מה שידעתם ושכחתם, וכל מה ששכחתם לשאול

אחריות חברתית
זה בידיים שלנו. בנק הפועלים

בנק הפועלים
להיות ראשון זה מחייב!

עמדו על העכבר על כל נושא, הקליקו עליו כדי להגיע אליו ישירות

■ מבוא: לחזור הביתה בשלום

■ הגורם האנושי – כך תמנעו תאונה

- מהירות הנסיעה
- שמירת מרחק
- סטייה מנתיב
- נהיגה ושימוש בטלפון
- נהיגה ואלכוהול
- נסיעה לאחור
- נהיגה אוטומטית
- הולכי רגל

■ הרכב – כיצד להפוך את המכונית שלכם לבטוחה

- חגורות בטיחות
- כריות בטיחות
- לחץ האוויר בצמיגים
- מניעת החלקה בהאצה
- אביזרים מיותרים ומסוכנים לרכב

■ ילדים – לשמור עליהם גם בזמן הנסיעה

- מושבי הבטיחות
- חזרה ללימודים
- רכיבה על אופניים

■ תנאי שטח – לנהוג בטוח בכל מצב

- נהיגה בעיקול
- נהיגה בערפל
- נהיגה בחורף
- נהיגה בקיץ

■ תוכן מקצועי:

אוטוקום – הפועל לקידום הבטיחות בדרכים, איכות סביבה וצרכנות כלכלית
www.autocom.co.il

המידע במדריכים, ניתן כשירות לציבור. המידע נערך ע"י "אוטוקום פתרונות תחבורה" ואינו באחריות הבנק. המידע במדריכים אינו בא להחליף כל הוראה שבדין, ובכל מקום שיש סתירה בין האמור במדריכים לאמור בכל הוראה שבדין, ההוראה שבדין גוברת. הבנק לא יישא בכל אחריות ביחס לכל נזק ו/או פגיעה ישירים או עקיפים מכל סוג שהוא אשר עשויים להיגרם למשתמש במידע או לצד ג', כתוצאה משימוש והסתמכות על המידע המופיע במדריכים.

אנחנו נוהגים בדרכים מדי יום, ובכל מבזק חדשות אנו שומעים על תאונות מצערות. איך נוכל להבטיח שלנו זה לא יקרה? איך נוכל לחזור הביתה בשלום, מדי יום?
קשב, ריכוז ונהיגה לפי הכללים - שלושת אלה יהפכו את הנסיעה שלנו לבטוחה יותר.

איזה מרחק עוברת המכונית בשניה אחת? מהו מרחק הבלימה הבטוח? כמה זמן לוקח לאלכוהול להתפוגג כדי שנוכל לנהוג? איך מפשירים אדים מהחלון בצורה הכי מהירה? אנחנו לא מתכוונים לשאול שאלות טרחניות, אולם רובנו נוהגים שנים רבות, והכללים נשכחו כבר מהלב.

בחברת שלפניכם אספנו מידע חשוב ומעניין, ועצות מועילות לנהיגה בטוחה. ממרחק הביטחון ועד הפשרת אדים בחורף - הכללים שאיגדנו כאן יבטיחו לכם ולכל המשפחה שאתכם ברכב נסיעה מהנה יותר, ובטוחה הרבה יותר.

הגורם האנושי – כך תמנעו תאונה

מניעת תאונות מתחילה קודם כל בנו, הנהגים. תשומת הלב שלנו לכביש, שמירה על החוקים וריכוז – אלה יעשו את כל ההבדל ברגע האמת. בפרק זה תוכלו לקרוא על כללי המהירות, שמירת מרחק, סטיות מנתיב ועקיפות, שימוש בטלפון הסלולרי (שלא נדבר על מסרונים, אימיילים וקריאת עדכוני פייסבוק או בוצאפ בזמן הנהיגה), ונסיעה לאחור.

חלק מהדברים שתקראו כבר שכחתם, וחלק – ייתכן שמעולם לא ידעתם!

מהירות הנסיעה

המהירות המותרת היא:

מהירות מותרת קמ"ש	סוג הדרך
50	עירונית
80	בינעירונית
90	בינעירונית עם שטח הפרדה
110	דרך מהירה
30	רחוב משולב

למה, בעצם, כל כך חשוב להתייחס למהירות הנהיגה? קודם כל, חשוב שתדעו – מהירות גבוהה גורמת לכ-14% מהתאונות הקטלניות. ואין הכוונה רק למהירות גבוהה בלבד, אלא גם למהירות שאינה מתאימה לתנאי הכביש, לתנאי הראות ולמזג האוויר. לא מאמינים? קראו בתיבת הסטטיסטיקה – היא מדברת בעד עצמה!

במי תלויה מהירות הנסיעה?

- המהירות נקבעת ברובה מאופי הנהיגה שלנו. נשמע מובן מאליו, אבל כדאי שתזכרו – אתם אלה שלוחצים על דוושת הגז.
- גם לנתונים הטכניים של המכונית – כוח המנוע, המשקל ומבנה המכונית – יש השפעה גדולה.
- וכמובן, אסור שתשכחו גם את תנאי הדרך, איכות הכביש, צפיפות התנועה, שדה הראייה ומזג האוויר.

קנסות לחריגת מהירות בדרך עירונית

דרך עירונית	קנס בשקלים	נקודות חובה / משפט
עד 20 קמ"ש	250	0
מ-20 ועד 30 קמ"ש	750	8
מעל 30 קמ"ש	750	10 וזימון למשפט

קנסות לחריגת מהירות בדרך בינעירונית ומהירה

דרך בינעירונית ומהירה	קנס בשקלים	נקודות חובה / משפט
עד 25 קמ"ש	250	0
מ-25 ועד 40 קמ"ש	750	8
מעל 40 קמ"ש	750	10 וזימון למשפט

מה נדרש על פי חוק?

- לנהוג במסגרת המהירות המירבית – אסור לנהוג במהירות העולה על המהירות המצוינת בטבלת המהירות המרבית המותרת.
- לנהוג במהירות סבירה: המחייבת נהיגה במהירות בהתחשב בתנאים הקיימים בדרכים ובמצב התנועה, תוך אפשרות הנהגים לשלוט ברכב ולמנוע סכנה.

שמירת מרחק

כל-כך הרבה פקקים, רמזורים ועומס בכבישים – ורבים מאיתנו חושבים שאם ניצמד לחלק האחורי של המכונית שלפנינו נרוויח עוד שניה בחיים. כאן שוב המקום שלנו להזכיר לכם עובדה מצערת – הסיבה העיקרית לתאונות דרכים בישראל היא אי שמירת מרחק בין רכב לרכב.

אם כולנו נשמור על מרחק בטוח מלפנים, מאחור ומהצדדים נוכל למנוע כ-4,000 תאונות עם נפגעים בכל שנה! 4,000 תאונות, בלי שלקחנו בחשבון תאונות שנגמרות "רק" במזק לרכוש. למה זה קורה? שמירת מרחק מאפשרת לנו להגיב בזמן על המתרחש מולנו, מאחורינו או בנתיב המקביל אלינו. לא שמרתם על מרחק – אין מספיק זמן להגיב. המשוואה פשוטה להפליא!

מהו זמן התגובה?

זמן תגובה הוא פרק הזמן מהרגע שבו הבחנו במצב המחייב תגובה כלשהי ועד לרגע שבו אנו מגיבים בפועל – בלימת המכונית, האטה, או הסטת ההגה. **זמן התגובה הממוצע הוא כשנייה אחת** – אבל הוא יכול להשתנות מנהג לנהג, הגיל, העייפות, חדות החושים, הריכוז והניסיון בנהיגה – כל אלה (ורבים אחרים) יקצרו או יאריכו את אותה שניה.

מרחק הבלימה

גם אחרי זמן התגובה, כשכבר לחצנו על דוושת הבלם, עדיין צריך לקחת בחשבון את מרחק הבלימה. זהו למעשה המרחק מרגע ביצוע תחילת פעולת הבלימה ועד שהמכונית עוצרת לגמרי. הזמן הזה משתנה ותלוי במהירות המכונית, בתנאי הדרך, בצמיגי המכונית, בבלמים ואיך לא – גם ביכולות שלנו.

מהירות הנסיעה – סטטיסטיקות ועובדות

- עוצמת ההתנגשות תגדל ביחס לריבוע מהירות המכונית.
- התנגשות במהירות של 100 קמ"ש ומעלה צפויה להיות קטלנית.
- התנגשות במהירות של 80 קמ"ש ומעלה צפויה להיות עם נפגעים.
- מרחק העצירה גדל משמעותית ככל שהמהירות גדלה.
- המהירות המותרת בחוק היא לא תמיד המומלצת. חובה להתחשב בתנאי הדרך ומזג האוויר.

שמירת מרחק – סטטיסטיקה ועובדות

מחקרים מצאו כי אי שמירת מרחק מהווה כ-38% מהסיבות לכל התאונות. חברות הביטוח נתקלות מדי יום בדיווחים כמו: "נסעתי ולפתע הרכב שלפני נעצר, לא הספקתי לעצור ופגעתי בו מאחור...". נשמע לכם מוכר? גם לנו.

למה זה קורה? הבעיה העיקרית בכביש היא לצפות מראש מצבים שונים המתרחשים בכביש. תזרקו לקלחת הנהיגה גם נהגים עייפים, נהגים שמדברים בטלפון או סתם חולמים בהקיץ – וקיבלתם מכוניות צמודות אחת לשניה.

ההתרחשויות המגוונות והמפתיעות בכביש מחייבות אותנו להתנהג בצורה שונה בהתאם לכל מצב – **ולכן מומלץ לכל אחד מאיתנו להתאים לעצמו מרחק ביטחון שבו** נוכל למנוע תאונה, גם אם אנחנו או הנהג שמאחורינו או מלפנינו נעשה טעות בכביש.

מהירות ומרחקי עצירה בכביש

מהירות בקמ"ש	מרחק תגובה מ' (3/4 שנייה)	מרחק בלימה מ'	מרחק עצירה מ'
20	4.00	2.20	6.20
30	6.00	5.00	11.00
40	8.00	9.00	17.00
50	10.00	14.00	24.00
60	12.50	20.20	32.70
70	14.50	27.20	42.10
80	17.00	36.00	53.00
90	19.00	45.60	64.60
100	21.00	56.20	77.20

הגיע הזמן לפרקטיקה – איך שומרים

מרחק?

קודם כל, שומרים על **מודעות וריכוז בנהיגה** – קחו בחשבון שהמצבים בכביש משתנים, ושאתם צריכים להתגמש בהתאם. חשוב **שתסתכלו קדימה, ותהיו מוכנים** – אל תתרכזו רק בפנס הבלימה של המכונית שמקדימה, אלא תסתכלו גם על תנאי הכביש בטווח רחוק יותר ועל הקשיים שצפויים בהמשך. חשוב גם שתקחו בחשבון את מגבלות הראייה בחושך ובתנאי מזג אוויר קשים.

שנית, התגובות שלנו כנהגים חייבות להיות **החלטיות וללא הססנות**. לפני רגע ממש הזכרנו את זמן התגובה הממוצע – שניה אחת. כל שנייה בנהיגה קריטית וקובעת באיזה מרחק נצליח להגיב ולמנוע תאונה. כך לדוגמה – אם אתם צריכים לבצע **בלימת חירום** – לחצו על הדוושה בכל הכוח ותאחזו בהגה בשתי ידיים.

בנוסף, חובה לאמץ את שיטת **"שתי השניות"** – שיטה שמאפשרת לנו לשמור על מרחק מינימלי בטוח מהמכונית שלפנינו. איך עושים את זה? במהלך הנסיעה נבחין בעצמים בצד הכביש, כמו עמוד חשמל, שלט או עץ. ברגע שהמכונית שלפנינו חולפת על פני אותו עצם, נתחיל במדידה של שתי השניות, בספירת "עשרים ואחת, עשרים ושתיים". אם נגיע לעצם רק אחרי שתמה הספירה – המרחק שאנו שומרים תקין ובטוח.

עוד כמה המלצות חשובות: לנסוע בצורה רגועה גם כשאנחנו לחוצים ועצבניים. אל תוותרו על ריכוז גבוה גם בפקקים. כן, אנחנו יודעים – קל מאוד לרחף ולחלום בהקיץ כשמתקדמים עשרה מטרים בדקה. חשוב גם שתשמרו מרחק גדול יותר בכביש רטוב, בו מקדם החיכוך ויכולת האחיזה קטנים. לבסוף, חשוב לשמור על שדה ראייה – נקו את השמשות, הפשירו אדים בחורף והדליקו אורות שיעזרו לכם למנוע תאונות מיותרות.

מה קובע החוק?

א. אדם ינהג בעקבות רכב אחר, תוך שמירה על ריווח המאפשר לעצור בכל עת את הרכב ולמנוע תאונה, בהתחשב במהירות הנסיעה של שני כלי הרכב, במצב הדרך ובמצב הראות והתנועה הזורמת בה.

ב. אדם לא ינהג ברכב בעקבות רכב אחר הנוסע לפניו באותו נתיב, אלא אם הוא שומר על מרווח זמן של שנייה אחת לפחות, כדי לעבור במהירות נסיעתו אותה שעה את המרחק שבין שני כלי הרכב. על הנהג להיות מוכן לכל התפתחות ושינוי בכביש, ולאפשרות של ביצוע בלימת פתע של הרכב שלפניו, ולכן עליו לשמור מרחק בטוח המאפשר לו להיעצר בכל עת ולמנוע תאונה.

מרחק חוסר השליטה

שנייה אולי נשמעת כמו זמן קצר, אבל במהירות של 50 קמ"ש, המכונית עוברת 13.8 מטרים בשנייה אחת, ובמהירות של 100 קמ"ש כ- 27.7 מטרים – ולאורך כל המרחק הזה, אין תגובה מצד הנהג!

- במקרה סכנה, שמירה על הימין מאפשרת לנו לחמוק לשולי הכביש.
- כשרכב אחר עוקף אותנו, עדיף להימצא בנתיב הימני. נסיעה בנתיב שמאלי עלולה לגרום לרכבים אחרים לעקוף מימין מבלי שניתן יהיה להבחין בהם.
- שדה הראיה לנהג ולזה שאחריו פתוח הרבה יותר.
- שמירה על נתיב ימין מאפשרת לנו ביצוע פניה קלה ובטוחה.

מה קובע החוק?

- נסיעה בנתיב שמאלי - החוק מתיר לסטות ולנסוע בנתיב שמאלי לצורך ביצוע עקיפה או לצורך פנייה שמאלה, ובתנאי כמובן שלא נגרם סיכון או הפרעה לתנועה.
- תנועה בצד ימין - על נוהג הרכב להשתמש ככל האפשר בצידו הימני הקיצוני של הכביש, גם בכביש חד סטרי, או בצידו הימני הקיצוני של נתיב המיועד לאותו סוג רכב.
- סטייה מנתיב הנסיעה - אין לסטות מנתיב הנסיעה אם הדבר עלול לגרום להפרעה או סיכון לתנועה.
- סטייה בכביש שאינו חד סטרי המחולק לשלושה או לחמישה נתיבים - אסור לנסוע בנתיב המרכזי אלא בעקיפת רכב אחר, או בעת כוונה לבצוע פניה שמאלה, או כאשר סומן על ידי תמרור.
- העונש על עבירות אלו הוא קנס בגובה 250 שקלים ו-6 נקודות חובה.

תאונות דרכים רבות נגרמות כשאנחנו מבצעים סטייה מנתיב הנסיעה - בעיקר בגלל חוסר זהירות, התעלמות מזכות קדימה ונסיעה בזיגזג.

כללי בטיחות לביצוע סטייה

כדי לבצע סטייה בטוחה מנתיב הנסיעה, חשוב שתעקבו אחר השלבים הבאים:

- 1. תכנון** - התבוננו בכביש וצפו בעומס התנועה על הכביש מלפנים ובצדדים כדי לוודא שאין מכונות בנתיבים הסמוכים.
- 2. איתות** - חשוב שתאותתו כשאתם מתכוונים לבצע סטייה מנתיב, לפני תחילת המעבר לנתיב אחר.
- 3. זכות קדימה** - שימו לב והקפידו לתת זכות קדימה לכל מכונת שחולפת בנתיב הסמוך ובכל מקרה אל תגרמו להפרעה לתנועה.
- 4. סטייה** - עכשיו אפשר לבצע את המעבר לנתיב הסמוך. לאחר מכן יש לחזור לנתיב הימני, שהוא הנתיב הבטוח.

יתרונות הנהיגה בנתיב הימני

למרות שהחוק "היבש" אסור על נסיעה רציפה בנתיב השמאלי, רבים מאיתנו מתעקשים לנסוע בו. הנתיב השמאלי "זורם" הרבה יותר מהר, ומביא אותנו בזריזות גדולה יותר הביתה - כך חושבים מרבית הנהגים. חשוב שתזכרו שלנהיגה בנתיב הימני יש יתרונות בטיחותיים ברורים:

- כשנוסעים בנתיב הימני, המרחק מהרכבים שמגיעים ממול גדול יותר וכך הסיכוי להתנגשות חזיתית קטן יותר.

מתי מתרחשת סטייה מנתיב?

סטייה מנתיב מתבצעת בדרך כלל לצורך עקיפה או פנייה, להגדלת שדה הראייה, לכניסה או ליציאה מחנייה.

נהיגה ושימוש בטלפון

בניגוד למה שרובנו חושבים - שימוש בדיבורית לא ממש מונע תאונות. חיוג שליחת הודעת טקסט ואפילו מענה תוך כדי נסיעה גורם לחוסר מיקוד וריכוז. חשוב להימנע מדיבור בטלפון תוך כדי נהיגה או לכל הפחות - לצמצם מאוד את השימוש בו.

מדוע חיוג מסוכן בזמן נהיגה?

פעולת החיוג גורמת לנו להסיר את עינינו מהכביש למשך שתי שניות לפחות. במהירות של 50 קמ"ש יעבור הרכב באותם השניות מרחק של 27.6 מטרים ואילו במהירות של 90 קמ"ש יעבור הרכב מרחק של 50 מטרים (!!!). כל הזמן הזה, להזכירנו, אתם ממוקדים בטלפון הסלולרי, ולא בכביש.

מתי מסוכן במיוחד להשתמש בטלפון בזמן נהיגה?

- בזמן נהיגה בתנאי מזג אוויר וראות לקויים.
- כשנוהגים בכבישים שאינם מוכרים, בחיפוש אחר כתובת.
- בכבישים מהירים.
- כאשר נוהגים ללא דיבורית.

קנסות ועונשים על פי החוק

- החוק במקרה זה הוא ברור ופשוט: א. הנוהג ברכב חייב להחזיק בידיו את הגה המכונית או כידון האופנוע כל עוד הרכב בתנועה. מותר להסיר יד רק לצורך הבטחת פעולתו התקינה של הרכב, כמו העברת הילוכים.
- ב. התקנה אוסרת דיבור בטלפון נייד שלא באמצעות דיבורית.
- ג. החוק קבע גם עונשים כבדים: דיבור בטלפון ללא דיבורית או כתיבת הודעה 1,000 שקלים ו-4 נקודות חובה.

שימוש בטלפון בזמן נהיגה -

סטטיסטיקות ועובדות

מסקנות המחקרים שבדקו את הנושא הם חד משמעיים. מחקר קנדי מצא כי הסיכוי להיפגע בתאונה גדול פי 4 כאשר משוחחים בטלפון, באופן ידני או באמצעות דיבורית. מחקר ישראלי מצא כי דיבור בטלפון בדיבורית תוך כדי נהיגה מעלה את הסיכון לתאונות ב-72%. זה לא ממש מפריע לנו, הנהגים הישראלים, לדבר תוך כדי נהיגה. מסתבר על פי סקר כי הישראלים מדברים בממוצע כ-249 דקות בחודש, כשמחצית מהשיחות מתבצעות מהמכונית. מחקר אנגלי מצא כי נהגים המשוחחים בטלפון בזמן נהיגה נעשים עיוורים לתנועה שסביבם. במה זה מתבטא? נהגים שמדברים בטלפון לא שומרים על מהירות קבועה וסוטים מהנתיב. מסקנות המחקר היו כי "השימוש בטלפון בנהיגה מסוכן יותר מנהיגה במצב שכרות". כל הפעולות הקשורות בתפעול ודיבור בטלפון גורמות לתגובה איטית ופגיעה בריכוז ובשיקול דעתם של הנהגים ברכב.

אם חשבתם ששיחת טלפון בזמן הנהיגה חוסכת לכם זמן, חשבו שוב: ניסוי שנערך בישראל על ידי פורום נוהגים היי-טק עם חברת "מסלולים", הוכיח כי זמן הנסיעה תוך כדי דיבור בטלפון עם דיבורית התארך ב-10% ושיעור הפגיעות תוך כדי נהיגה גדל ב-86%.

נהיגה ואלכוהול

גם בדיקות דם ושתן. אם נתפסתם נוהגים תחת השפעת אלכוהול אתם צפויים למאסר של עד שנתיים, לקנס כספי בסך 22,500 שקלים, לפסילת רישיון לשנתיים, ולהחרמת המכונית בה נהגתם, גם אם אתם לא הבעלים. נהג שמסרב לבדיקה ייחשב לנהג שיכור.

שתית אלכוהול – סטטיסטיקות ועובדות

לפי נתוני משטרת ישראל:

- כ-5% מהמעורבים בתאונות קטלניות היו תחת השפעת אלכוהול.
- 58% מהמעורבים בתאונות תחת השפעת אלכוהול היו נהגים בגילאי 25-44 שנה.
- נהגים צעירים מעורבים בכ-24% מהתאונות הנגרמות בשל צריכת אלכוהול.

כנראה שלא נחדש לכם דבר כשנאמר שהשתייה פוגעת ביכולות הנהיגה, מפחיתה את יכולת הריכוז וגורמת לחוסר שליטה. אפילו כמות קטנה של אלכוהול היא הסיבה לתאונות דרכים רבות וקשות.

חשוב שתזכרו שכבר מהמשקה הראשון האלכוהול משפיע על הגוף ועל יכולות הריכוז והנהיגה. עיקר התאונות שנגרמו בהשפעת אלכוהול קרו זמן קצר לאחר תחילת הנסיעה, בשעות הלילה או הבוקר המוקדמות.

השפעת האלכוהול על הנהג

הבעיה הגדולה ביותר עם השפעת האלכוהול היא שאנחנו לא מבחינים בה בתחילה. גם אחרי שנשתה משקה אחד או שניים ייתכן שלא נרגיש ירידה בתפקוד, או שנחשוב שאנחנו עמידים במיוחד – זו טעות. האלכוהול משפיע, מבלי שאנחנו שמים לב. ההשפעה משתנה ותלויה במבנה הגוף, במשקל, בגיל ורמת הלחץ הנפשי שלנו. גם למין יש חשיבות – נשים מושפעות קצת יותר.

איך זה מתבטא בנהיגה?

- התארכות התגובה ומרחק העצירה.
- נסיעה על קווי הפרדה או בשוליים.
- פניות לא נכונות.
- נסיעה מהירה בחוסר שליטה.
- אי הקפדה על שמירת מרחק.
- סטייה לא ברורה מנתיב.

זמני התפוגגות האלכוהול

שתיים מנת משקה אחת – המתינו כשעה לפני שתנהגו, ואפילו יותר. אם מהלתם את מנת האלכוהול במשקה מוגז, יתכן כי זמן הספיגה יתקצר, אך עדיף שלא תיקחו סיכונים מיותרים.

אכיפה משטרתית וקנסות

הבדיקות המקובלות הן בדיקות נשיפה באמצעות נשיפון אישי או באמצעות ה"נשוף", מכשיר בדיקה אלקטרוני שגם קביל בבתי המשפט. במקרים קיצוניים מבוצעות

"מנת משקה" לנהגים?

על פי תקנה 169 החוק אוסר על נהיגה בהשפעת אלכוהול. הכמות החוקית המותרת של הימצאות אלכוהול בדם בזמן נהיגה היא 50 מיליגרם של אלכוהול ב-100 מיליליטר של דם או 240 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אוויר נשוף.

מהי "מנת משקה" לנהגים צעירים ומקצועיים?

התקנה לגבי מידת האלכוהול עודכנה לאחרונה, והיא קובעת שאם מדובר בנהג/ת חדש/ה או בנוהג ברכב מסחרי מעל 3.500 ק"ג, מידת האלכוהול המותרת בגוף היא 10 מיליגרם אלכוהול ב-100 מיליליטר של דם ו-50 מיקרו-גרם אלכוהול בליטר אוויר נשוף.

מהם מאפייני השפעת האלכוהול?

- צמצום בשדה הראיה.
- התארכות זמן התגובה.
- בעיות ריכוז.
- ביטחון מופרז.

- בואו נזכור שהשליטה במכונית נעשית מחלק הרכב הקדמי.
- נסיעה לאחור מקשה על ההיגוי, הבלימה וההתבוננות במראות בזמן נסיעה.

חשוב לזכור: חובה עלינו להביט לאחור בזמן הנסיעה!

נסיעה בטוחה לאחור

כדי לעשות את הנסיעה לאחור בטוחה ככל האפשר, עלינו לנקוט בפעולות הבאות:

1. לבדוק היטב את שדה הראייה מאחור, ואם יש צורך - גם לצאת מהרכב.
2. לכוון את מראות הצד.
3. לנסוע באיטיות רבה.
4. לא להתבייש ולבקש עזרה מאדם אחר, שיכוון אותנו בזמן הנסיעה לאחור.

חיישני חנייה - ניתן לרכוש כיום חיישנים הפועלים בעת נסיעה לאחור וקדימה, ומספקים לנהג מידע על המרחק שלו מרכב או עצם כל שהוא הנסתר מעיניו. ההשקעה משתלמת, ועשויה למנוע תאונות מיותרות ומצערות, ונזקים לגוף ולרכוש.

נסיעה לאחור - עובדות וסטטיסטיקה

על פי החוק, מותר לנסוע לאחור רק במידה וניתן להגיע למקום מסוים או כדי להיכנס לחנייה. מחובתנו על פי החוק, לנקוט בכל אמצעי הזהירות כדי למנוע סכנה, נזק, או אפילו הפרעה לתנועה בזמן הנסיעה לאחור. כשאתם נוסעים לאחור זכרו שבתאונות דרכים של דריסה בנסיעה לאחור מעורבים לרוב ילדים עד גיל 4, והן בדרך כלל מתרחשות בקרבת הבית, בחנייה הביתית, הציבורית וברחוב.

אופס, טעיתם בפנייה ועכשיו עומדות בפניכם שתי אפשרויות - לנסוע מסביב או לנסוע ברוורס. אל תטעו! תאונות רבות מתרחשות בזמן נסיעה לאחור, גם כשמדובר בנסיעה לצרכי חנייה. חשוב שתזכרו שבנסיעה לאחור יכולת השליטה מוגבלת ביותר ושדה הראייה קטן בהרבה. למרבה הצער, מדי מספר שבועות מהדורות החדשות מדווחות על תאונה קטלנית שאירעה בגלל נסיעה ברוורס - ולרוב מעורבים בה זאטוטים. לכן חשוב שתרגענו לעצמכם את הכללים שאנו מפרטים בהמשך.

תאונות דרכים קטלניות כתוצאה מנסיעה לאחור

ישנם שני תרחישים נפוצים במקרים בהם נדרס ילד כתוצאה מנסיעה לאחור:

- ילד משחק מאחורי הרכב והנהג אינו מבחין בו.
- ילד פעוט עוקב אחרי אחד ההורים היוצא למכונית, מבלי שהורה יבחין בו.

בשני המקרים הורה אמנם נוהג במהירות איטית לאחור, אך אינו מבחין בפעוט הנמצא מאחורי הרכב ודורס אותו. הבעיה מחמירה בכלי רכב כבדים וגבוהים, אך קיימת גם ברכבים פרטיים, כי לכלל המכוניות יש למעשה "שטח מת" בשדה הראייה.

תאונות נזק לרכב כתוצאה מנסיעה לאחור

גם כשאנו נוסעים לאחור במהירות נמוכה עלול להיגרם נזק לרכב, במיוחד כשאנו שוכחים שלרכב מגבלות ו"שטחים מתים" שאינם קיימים בנסיעה רגילה.

מגבלות נפוצות בנסיעה לאחור

- מגבלת שדה ראייה לאחור לעצמים או ילדים בגובה נמוך.
- מגבלת שדה ראייה לעצמים נמוכים בצד הרכב.

תאונות נזק לרכב כתוצאה מנסיעה לאחור

גם כשאנו נוסעים לאחור במהירות נמוכה עלול להיגרם נזק לרכב, במיוחד כשאנו שוכחים שלרכב מגבלות ו"שטחים מתים" שאינם קיימים בנסיעה רגילה.

צונח לרמות נמוכות ויכולת השליטה על הרכב קטנה והולכת התוצאה עלולה להיות תאונה קשה.

גם פעולה שאנחנו עושים פעמים רבות בכביש, כמו עקיפה בכביש מוכר, יכולה להפוך למסוכנת. הסיבה לכך היא שקו המחשבה האוטומטי בכביש לא מכניס למשוואת החישוב נתונים לא מוכרים שעלולים לצוץ באופן בלתי צפוי. **גם אם הכביש מוכר היטב יש להתייחס אליו כאל מקום חדש ולהבחין במצבים המשתנים.** חשוב להפעיל את כל מערכת השיקולים שהיינו מפעילים בנהיגה במקום חדש, גם במקומות שהפכו עבורנו לשגרה.

נהיגה היא פעולה פשוטה יחסית ואוטומטית, ולכן היא הופכת אצלנו להרגל. כאן טמונה גם בעיה - נהיגה ללא מחשבה וריכוז עשויה לגרום לטעויות ולתאונות. כך למשל, כשאנחנו נוסעים במסלול קבוע וצריכים, לשם שינוי, לסטות מהדרך, אנחנו שוכחים לעיתים קרובות את הסטייה החד-פעמית. לאחר שטעינו, רבים מאיתנו מתפתים לתקן את המסלול תוך כדי נסיעה ושוכחים כי הם אינם יחידים בכביש, מה שעלול להוביל לתאונה.

זה לא הכל - לפעמים אנו נוטים להמשיך ולנהוג גם כשאנחנו עייפים, כי אנחנו בטוחים שהנהיגה האוטומטית שלנו תביא אותנו למחוז חפצנו. במצב כזה הריכוז

מיהם הנפגעים העיקריים?

רוב ההרוגים הם קשישים בני 65 ומעלה וילדים עד גיל תשע.

ילדים נמצאים בסיכון גבוה בכביש בגלל המגבלות הפיזיות שלהם, חוסר הבקיאות בהסדרי תנועה, מגבלות בזיהוי סיכונים, שיקול דעת וקבלת החלטות מוטעות. נשים מעורבות בכ-40% מהתאונות הקטלניות בהם מעורבים הולכי רגל.

היכן נפגעים הולכי הרגל?

62% מכלל הנפגעים הם הולכי הרגל בערים. 38% מכלל התאונות בהם מעורבים הולכי רגל מתרחשות בדרכים בינעירוניות ובמקומות בהם אין מעברים מוסדרים לחציית כבישים.

ישראל, תאמינו או לא, מובילה בעולם בשיעור הולכי הרגל שנהרגים בכבישים – 32% מכלל ההרוגים. אחרינו צועדות ברשימה אירלנד, פורטוגל, בריטניה, צ'כיה ואיטליה. הולנד היא המדינה שבה נפגעים הכי פחות הולכי רגל. זהו, ללא ספק, נתון מכאיב שחייב להשתנות. חשוב שתקראו, ותפנימו, כמה מסוכנים כלי הרכב להולכי הרגל – וכמה אתם יכולים לסייע!

הולכי רגל – עובדות וסטטיסטיקות

בכל שנה נפגעים מעל 3,000 הולכי רגל בתאונות דרכים, מהם כ-120 הרוגים המהווים כ-32% מכלל ההרוגים בתאונות.

בסקר תצפיות על הולכי רגל שנערך בשנת 2009 מטעם הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים נמצא כי:

- 18% מהולכי הרגל חצו צמתים מרומזרים באור אדום. קשישים וילדים היו זהירים יותר בצמתים.
- 26% מהולכי הרגל אינם מביטים לצדדים בטרם החצייה ומתפרצים לכביש.
- 56% מהולכי הרגל לא עצרו בהגיעם למעבר חצייה ללא רמזור.
- 14% מהולכי הרגל חוצים את הכביש כאשר הם מדברים בטלפון הנייד.

מי אשם בתאונות?

מחצית מהתאונות בהם נפגעים הולכי הרגל נגרמות באשמת הנהגים, וברבע מהמקרים הולכי הרגל נמצאו אשמים.

רכב - כיצד להפוך את המכונית שלכם לבטוחה

דיברנו רבות על הגורם האנושי, ועל ההשפעה שלו על איכות הנהיגה ועל בטיחותנו, אבל גם לרכב שבו אנו נוהגים יש חלק גדול במשוואה. מערכות הבטיחות המותקנות במכונית, כמו חגורות הבטיחות, כריות האוויר ומערכות אחרות ברכב יסייעו למנוע תאונות ויכולות להציל אותנו במקרה שנהג אחר גורם לתאונה. בפרק שלפניכם נזכיר לכם, ואפילו נחדש - מרכיבים שונים במכונית יסייעו לכם לחזור הביתה בשלום.

חגורות בטיחות

בפרס הראשון על שמירת החיים זוכות חגורות הבטיחות - האמצעי היעיל ביותר להגנה על הנוסעים בזמן אמת. בזמן התנגשות, תפקידה של חגורת הבטיחות הוא לספוג את האנרגיה המופעלת בכוח עצום על הגוף ולמנוע פגיעה גופנית. החגורות מרתקות את הנוסעים למקומם ומונעות מצב בו הם יעופו קדימה או לצדדים מכוח ההתמדה.

כשאתם נכנסים לרכב, הקפידו לחגור את חגורת הבטיחות - גם כשאתם יושבים מאחור או כשמדובר בנסיעה קצרה.

הכוח הפועל על גוף האדם (במשקל 75 ק"ג) בתאונה חזיתית:

מהירות הרכב קמ"ש	הכוח על האדם בק"ג
20	385
30	868
40	1,540
50	2,410
60	3,472
70	4,723
80	6,172
90	7,800
100	9,640

אזורי הפגיעה האופייניים

- ילדים עד גיל שנתיים נפגעים בעיקר בצוואר.
- ילדים בגילאי 4-2 שנים סובלים בעיקר מנזקי ראש.
- ילדים בגיל 10-4 ואנשים מבוגרים סובלים בעיקר מפגיעות בטן ובית החזה.

סוגי חגורות הבטיחות

החגורות עשויות מחומר המסוגל לעמוד בפני קריעה ומתיחה, אך הן גמישות מספיק כדי למנוע פגיעה בנו. חגורות הבטיחות עמידות לתנאי רטיבות, חום השמש ואש. קיימים סוגים שונים של חגורות בטיחות הנדרשות על פי החוק;

חגורות בטיחות - סטטיסטיקה ועובדות

תאונה במהירות של 50 קמ"ש בלבד, עלולה להיות קטלנית לכל הנמצאים במכונית, במיוחד אם הנוסעים אינם חגורים. במקרה כזה, הנוסעים יעופו מהמכונית בעוצמה השווה למשקל גופם כפול 50. כלומר, נוסע שמשקלו 60 ק"ג שאינו חגור יפגע בכל מה שבדרכו בכוח השווה ערך ל-3 טונות!

כריות בטיחות

מערכת כריות האוויר ברכב שלכם נועדה להשלים את פעולת החגורות ולהגן מפני פגיעות של ההגה, הפנל הקדמי ברכב, השמשות וצידי המכונית. בנוסף היא מפרידה בין הנוסעים, שעלולים להתנגש זה בזה במקרה של תאונה ולגרום לפגיעות נוספות.

טיפים לפני הנסיעה

- חובה לחגור חגורות בטיחות תמיד, גם ובמיוחד כאשר נוסעים ברכב בו מותקנות כריות אוויר. אם אינכם חגורים, בעת תאונה, כריות האוויר עלולות לגרום לכם לפגיעות משמעותיות.
- אסור לחגור תינוקות וילדים במושבים קדמיים, אלא אם כריות האוויר מנותקות.
- חובה לחגור גם מאחור, בעיקר ברכב בו מותקנות כריות צד.
- אל תשבו צמוד להגה.
- אל תניחו ידיים על מרכז גלגל ההגה.
- את הדיבורית לטלפון הנייד חובה להתקין במקום המרוחק מכרית האוויר. נפח כרית האוויר הוא כה גדול, כך שבזמן תאונה, הכרית מתפוצצת ויכולה להעיף כל מה שבסביבתה כדוגמת עריסת הדיבורית.

פגיעות אפשריות מכריות האוויר

בזמן תאונה, כריות האוויר עלולות לגרום לפגיעה: ייתכנו פגיעות הדף בפלג הגוף העליון, פגיעות פה ולסת, פגיעות בעיניים - בעיקר למרכיבי משקפיים - ופגיעות באוזניים בגלל עוצמת הרעש. במידה ופוניתם לבית החולים דווחו האם נפתחה כרית האוויר במכונית, כיוון שבמקרה זה תפנונו ישירות למחלקת הטראומה. נפגעי תאונות עם סימני חגורות על גופם מאושפזים ל-24 עד 48 שעות למעקב.

1. חגורת מותניים - שנחגרת סביב מותניו של הנוסע.
2. חגורה אלכסונית - חובקת באלכסון את חזהו של הנוסע מהירך.
3. חגורת שלוש נקודות - מערכת חגורות שמהווה שילוב של חגורת מותניים וחגורה אלכסונית.
4. חגורה נצמדת - חגורת מותניים או חגורת שלוש נקודות, שלא מגבילה את תנועות גופו של הנוסע החוגר בתנאי נהיגה רגילים.

חגורת מותניים והסיכונים בשימוש בה

מחקרים גילו ששימוש בחגורת מותניים בלבד, ללא חגורה מוצלבת התומכת בפלג הגוף העליון, עלול לגרום פגיעות ופגיעות פנימיות קשות באזור הבטן.

האם ישיבה מאחור מסוכנת פחות?

לא ממש. יצרני המכוניות נותנים עדיפות למושבים מלפנים בגלל שאנו משתמשים בהם יותר, ולכן הם גם מציידים את המושבים הללו בחגורות שלוש נקודות הנצמדות לגוף, מערכות קדם מותחן, כריות אוויר קדמיות וצדיות ומערכות התראה במצבים שהנוסעים לא חגורים. במושבים האחוריים, לעומת זאת, לא ניתן למצוא חגורות כאלה - גם ברוב המכוניות המתקדמות. רק בשנים האחרונות החלו בשיווק חגורות שלוש נקודות במושבי האחורי האמצעי.

כריות אוויר - סטטיסטיקה ועובדות

ב-70% מתאונות עם נפגעים בישראל, ישנה פגיעה חזיתית או צידית. משום כך, כריות האוויר חשובות מאוד לשמירה על הבטיחות. בכל כלי הרכב החדשים בישראל קיימות כריות אוויר לבטיחות הנוסעים. ברכבים היקרים יותר מותקנות שבע ואפילו תשע כריות אוויר, המכסות מגוון אפשרויות פגיעה רחב ביותר. מחקר אמריקאי מצא כי חגורות בטיחות, בשילוב עם כריות אוויר, מצמצמות את פגיעות גוף ב-65% ואת מקרי מוות ב-46% מתאונות הדרכים.

לחץ האוויר בצמיגים

ללא התרעה מוקדמת – במיוחד במהירות גבוהה. החום גם יכול לגרום להיווצרות סדקים בדפנות הצמיג, לשחיקה מופרזת ולאי אחידות בשחיקת הסוליה.

לחץ אוויר, צריכת דלק וחיי הצמיג

גידול בצריכת הדלק (%)	גידול בשחיקת הצמיג (%)	אחוז ירידה בלחץ הניפוח* (%)
2	5	10
4	16	20
6	33	30
8	57	40
10	78	50

איך משפיע לחץ האוויר על פליטת הגזים לסביבה?

לא רק החיים שלכם מושפעים, גם הסביבה כולה מושפעת מלחץ הצמיגים: נסיעה בלחץ ניפוח שאינו תואם את הוראות יצרן גורמת לפליטת גזים מיותרים ויוצרת רעש.

כל צריכה נוספת של דלק שנובעת מנסיעה בלחץ ניפוח נמוך מהמומלץ, גורמת לפליטה נוספת של CO₂. תחמוצת הפחמן (CO₂).

גם נושא שנראה זניח, כמו לחץ האוויר בצמיגים, משפיע על תפקוד הצמיג מבחינה בטיחותית – וגם כלכלית ואקולוגית. לכן, חשוב מאוד שנקפיד על לחץ הניפוח התקין בצמיגי הרכב. למזלנו, זה פשוט מאוד לביצוע. בכל תחנות הדלק בארץ תוכלו למלא אוויר ללא תשלום ולשמור על רמת המילוי המומלצת באופן קבוע.

איך משפיע לחץ האוויר על שחיקת הצמיג וצריכת הדלק?

הצמיג מורכב מתערובת שמושפעת מחום במידה רבה. נסיעה בלחץ אוויר נמוך עלולה לגרום למספר רב של תקלות בטיחותיות, לשחיקה מוגברת ולפגיעה באיכות הסביבה.

כשנוסעים ברכב עם צמיגים בלחץ ניפוח נמוך, אפשר להרגיש את זה בנסיעה. בין היתר תוכלו להרגיש כיצד ביצועי הרכב בפניות ובעקיפות פוחתים בצורה משמעותית – עד סיכון ממש! מרחק הבלימה של הרכב מתארך, דיוק ההיגוי קטן והרעש מהצמיגים גדל. במצבים חמורים יותר נרגיש חוסר יציבות, הרכב יחליק בכבישים רטובים ואנו עלולים לאבד שליטה על הרכב.

בנוסף, נסיעה בלחץ ניפוח שאינו תואם להוראות יצרן הרכב מקצרת באופן משמעותי את חיי הצמיג. חימום יתר במבנה הצמיג יכול להוביל להתפרקותו ולהתפוצצותו

עובדות וסטטיסטיקות

רק כרבע מהנהגים הישראלים בודקים באופן קבוע את לחץ האוויר בצמיגי המכונית ודואגים לשמור על לחץ אוויר תקין על פי דרישת יצרן הרכב. לפחות חצי מהרכבים בכבישי ישראל נוסעים עם לחץ נמוך בצמיגים. מחקרים שערכה משטרת ישראל הוכיחו כי תאונות דרכים רבות נגרמות עקב צמיגים שאיבדו לחץ אוויר.

צמיגי נוסעים מורכבים על הרכב ללא פנימית (TUBELESS). לכן, במקרה של פנצ'ר, הצמיג מאבד אוויר בצורה איטית כך שיהיה לכם קשה להבחין בדליפת אוויר באופן מיידי. **בדגמים רבים, מותקן חיישן המתריע כאשר לחץ האוויר איננו תקין.**

מניעת החלקה בהאצה

מדוע נגרמת החלקה?

כולנו מכירים את המצב הזה: אנו מאיצים בעוצמה, אבל הרכב מחליק - הגלגלים מסתובבים במקום ואנחנו לא מתקדמים. במצב שכזה חשוב שנזכור שבניגוד להחלקה במצב בלימה, כאן מרכז הכובד ינוע לאחור - במיוחד כשהכביש רטוב או קפוא.

מערכת בקרת יציבות

מערכת בקרת יציבות (ESP) מותקנת בכל מכונית מודרנית חדשה ובכל מכונית משנת ייצור 2010. תפקידה של המערכת "לתקן" שגיאות שמבצע נהג בכל הקשור ליציבות הרכב.

המערכת פועלת בעיקר במצבים בהם תנאי הכביש משתנים - כגון עיקולים חדים, מורד, כביש חלק או בזמן סטייה חדה מנתיב הנסיעה.

המערכת פועלת באמצעות מחשב וחיישנים אלקטרוניים והיא יודעת לזהות מצבים של החלקה ואובדן שליטה ומייצבת את הרכב. הפעולות הללו מבוצעות באופן אוטומטי, מבלי שתצטרכו לבצע כל פעולה שהיא ברכב.

אביזרים מיותרים ומסוכנים לרכב

קחו בחשבון שאביזרים רבים לרכב שנהוגים כסטנדרט עלולים להקשות על הנהיגה ואף לסכן אותה. תאמינו או לא, אפילו עץ הריח המוכר והטוב עלול לשבש את שדה הראייה ברגע קריטי. אל תתפתו לכסות את החלון האחורי ביוליון או לתלות מראה פנורמית, שמציגה מראה מעוות ומידע שגוי - ואף עלולה ליפול ולהתנפץ בזמן תאונה.

כיצד מונעים החלקה בהאצה?

כדי למנוע החלקה מסוג זה, עלינו להאיץ בהדרגה עד להשבת אחיזה בכביש.

ילדים - לשמור עליהם גם בזמן נסיעה

אנחנו שומרים עליהם בכל רגע ודקה, אך על אחת כמה וכמה כשאנחנו איתם ברכב. מושבי בטיחות, היכן חוגרים ילדים וחזרה ללימודים - בכל הנוגע לנהיגה עם ילדים, ישנם כמה כללי בטיחות שחשוב שתכירו - וגם כמה עצות שיעזרו לכם להחזיר אותם הביתה בשלום.

מושבי הבטיחות

מושבי הבטיחות מצילים חיים ושומרים על הילדים שלנו ברגע האמת. בשנים האחרונות הגיע לשוק דור חדש של מושבי בטיחות חדשניים ומערכות ריסון, המבוססים על התקן האירופי להתקנה לרכב ISOFIX. את המושבים החדשים תוכלו לחבר למושב המכונית בצורה פשוטה ויעילה, והם מכסים את כל טווח הגילאים - מהנסיעה הראשונה של התינוק מבית החולים הביתה ועד גיל 10. כל מושב נותן מענה לצרכים הספציפיים ולהתנהגות האופיינית של ילד בכל גיל.

נקודות התורפה של ילדים בגילאים שונים במקרה של תאונת דרכים:

- עד גיל שנתיים - הפגיעות השכיחות ביותר הן פגיעות צוואר, הנובעות מעומס מתיחה מוגבר של הראש על הצוואר בזמן תאונה.
- גילאי שנתיים עד ארבע - האזור הפגיע ביותר הוא הראש, כתוצאה מחבטה במשענת הגב של המושב הקדמי.
- גילאי ארבע עד עשר - רוב הפגיעות הן פגיעות בטן.

בטיחות ילדים - סטטיסטיקות ועובדות

מדינת ישראל עומדת במקום הגבוה בעולם בשיעור הילדים ההרוגים בתאונות.

תאונות הדרכים הן סיבה משמעותית לתמותת ילדים ולאשפוזם בבתי חולים בישראל.

מחקרים בנושא בטיחות ילדים הביאו לקביעת מספר כללי "עשה" ו"אל תעשה". נקודת המוצא היא שילד איננו מבוגר קטן, ולכן כללי ה"עשה" לגביו הם שונים.

חשיבותם של מושבי הבטיחות

- מחקרים הוכיחו שלמושבי הבטיחות יש תפקיד חשוב בשמירה על ביטחונם של ילדים בנסיעה:
- מושבי הבטיחות מפחיתים את הסכנה לפציעה בכ-90%.
 - שימוש במושבים איכותיים מקטין באופן משמעותי את שיעור התמותה בקרב תינוקות עד גיל שנה היושבים נגד כיוון הנסיעה.

מה קובע החוק?

כל ילד שטרם מלאו לו שמונה שנים חייב לשבת במהלך כל זמן הנסיעה בהתקן ישיבה מיוחד כאשר הוא חגור.

אין להסיע במושב הקדמי ברכב מנועי ובמושב אחורי ברכב מנועי ששנת ייצורו 1983 ואילך (למעט אוטובוס, מונית ואופנוע) אלא בתנאים הבאים: (א) תינוק מיום לידתו ועד לגיל שנה, אלא אם כן גבו של מושב הבטיחות מופנה לחזית הרכב נגד כיוון הנסיעה.

(ב) ילד שטרם מלאו לו שלוש שנים, אלא אם כן הילד רתום במושב בטיחות המתאים לגובהו ולמשקלו.

(ג) ילד שמלאו לו שלוש שנים וטרם מלאו לו שמונה שנים, אלא אם כן הוא רתום במושב בטיחות או במושב מגביה (בוסטר) המתאים לגובהו ולמשקלו.

הגדרות להתקן ישיבה:

- (1) "מושב בטיחות" - מושב רתום לרכב באמצעות חגורת בטיחות. מיועד להסעת ילדים ברכב, במושב עצמו מותקנות חגורות המיועדות לרתימת הילד.
- (2) "מושב מגביה" (בוסטר) - מושב המיועד להסעת ילדים מעל גיל 3 ועד 9 שנים ברכב, כאשר הילד היושב עליו רתום בחגורת הבטיחות של הרכב.

האם מכונת המצוידת בשש כריות אוויר ויותר פוטר מחובת החגירה?

בשום פנים ואופן לא. חובת כל הנוסעים, ובמיוחד ילדים היושבים במושב האחורי, לחגור חגורת בטיחות. במקרה של תאונה בה לא כל יושבי הרכב חגורים, כריות האוויר לא יגנו עליכם ואף עלולות לגרום לפגיעות קשות.

יש לנו כמה ילדים. מהו הסדר הבטוח להושבתם במושבי בטיחות במושב האחורי?

אל תושיבו ילד על מושב מגביה במושב האמצעי, כך שייחגר רק בחגורת בטן בלבד. עליו לשבת בצד, כך שייחגר עם חגורת האלכסון הקיימת ברכב. במושב האמצעי אפשר להושיב ילד עם כיסא בו מותקנת חגורת בטיחות עצמאית, או ילד גדול עם מבנה גוף מתאים.

מהי צורת הישיבה הנכונה של הילד במושב הבטיחות?

- יש להקפיד על הכללים הבאים:
- הילד יישב זקוף כאשר גבו צמוד לגב המושב.
 - הברכיים מתקפלות בנוחות בקצה המושב.
 - חגורת האגן מונחת על אגן הירכיים של הילד.
 - חגורת הכתף מונחת על הכתף, עוברת באלכסון במרכז בית החזה ולא באה במגע עם הצוואר.

האם הושבת ילד במושב הקדמי לצד הנהג מסוכנת?

המושב הקדמי חשוף יותר לפגיעה מכריות האוויר או משברי זכוכיות בעת תאונה. לכן, עדיף תמיד להושיב ילדים במושב האחורי.

מתי ניתן להושיב ילדים במושב הקדמי במכונית?

אם ברכב שלכם לא מותקנות כריות אוויר מול המושבים הקדמיים או שניתן לבטל את הפעלתן, תוכלו להושיב ילד במושב הקדמי שלצד הנהג בתנאים הבאים:

- תינוק מגיל לידתו ועד גיל שנה כאשר הוא יושב בכסא בטיחות המתאים לגודלו ולמשקלו - אך רק נגד כיוון הנסיעה.
- ילד מגיל שנה ועד גיל שלוש כאשר הוא יושב במושב בטיחות המתאים לגודלו ולמשקלו.
- ילד מגיל שלוש ועד גיל שמונה כאשר הוא יושב במושב מגביה (בוסטר).
- ילד מגיל שמונה ואילך כאשר הוא חגור בחגורת הבטיחות המותקנת ברכב והיא מונחת על חזהו באלכסון.

מה עושים במידה ואי אפשר לבטל את פעילות כריות האוויר במושב הקדמי?

במקרה שאין אפשרות לבטל את פתיחת כרית האוויר של הנוסע לצד הנהג, אסור להושיב ילדים במושב הקדמי. מותר להושיב במושב שלצד הנהג ילד מגיל שלוש ועד גיל שמונה רק כאשר הוא יושב במושב מגביה (בוסטר) המתאים לגודלו ולמשקלו ולמבנה גופו והוא חגור בחגורת הבטיחות שמונחת על חזהו באלכסון.

מה לגבי ילדים מבוגרים יותר?

ילד מגיל שמונה ומעלה, שחגור בחגורת הבטיחות המותקנת ברכב, יכול לשבת במושב הקדמי.

בזמן הנסיעה

הסבירו לילדים שעליהם לשמור על השקט בזמן הנסיעה כדי לא להפריע לנהיגה. עליהם להימנע מהוצאת יד או ראש מחלון הרכב, השלכת פסולת החוצה או פתיחת הדלת בזמן הנסיעה.

עצירה להורדת ילדים

כאשר אתם עוצרים ומורידים את הילדים מהמכונית, עשו זאת במקום בטוח בצד הדרך בסמוך לתחנת הורדה או למדרכה. אם הילדים צריכים לחצות כביש בדרך לבית הספר או לגן, דאגו לכך שיבצעו זאת רק במעבר חצייה ואם הדבר אפשרי, אף לוו אותם בעצמכם עד השערה.

יציאה מהמכונית

אין לצאת מהמכונית כאשר היא מונעת, או כשהמפתחות במתג ההתנעה. במצב זה המכונית עלולה להתדרדר או להיגנב. וודאו כי הילדים שירדו מהמכונית התרחקו ממנה על ידי מבט לאחור וצפייה במראות הצד.

סקר שערכה עמותת "אור ירוק" מצא שהילדים חשופים לסכנות בדרכם לבית הספר ובחזרה. לכן מתפקידנו, ההורים, להדריך את ילדינו כיצד להתמודד עם הסכנות הללו ולהקנות להם התנהגות בטוחה שתציל את חייהם.

מסיעים את הילדים לבית הספר ברכב הפרטי? קחו בחשבון שבתי הספר לא ערוכים לקליטת מספר גדול של מכוניות – מה שעלול לחשוף את ילדיכם לסכנות בטיחותיות. כדי לשמור עליהם, שימו לב לדגשים הבאים:

הסעת ילדים

כאשר מסיעים כמה ילדים יחד, חשוב שתקפידו על מספר הנוסעים כפי שמצוין ברישיון הרכב.

חובה לחגור

הקפידו על כלל הברזל הבא: לא נוסעים עד שכולם חגורים! ילדים עד גיל שמונה חייבים לשבת במושב בטיחות מתאימים, ומעל גיל שמונה חלה עליהם חובת חגירת חגורות בטיחות שמתאימות למבנה גופם. גם כשמדובר בנסיעה קצרה בלבד וגם אם הילדים מתנגדים, אל תוותרו על חגורת הבטיחות. מעבר לבטיחות בנסיעה, חשוב לחנך את הילדים לעתיד. מה שהם ילמדו כשהם זאטוטים ילווה אותם בכל חייהם.

חניה בסמוך לגן או לבית הספר

כשאתם ממתנינים לילדים מחוץ לגן או לבית הספר, הקפידו לחנות בבטחה ולהימנע מהפרעה לתנועה.

רכיבה על אופניים

מערכת הבלמים, את לחץ האוויר בגלגלים, את תקינות הפנסים ומחזירי אור ולוודא שהשרשרת אינה רפויה. יש לכוון את מושב האופניים ולבדוק את גובהו, כך שיתאים לילדכם.

רכיבה בכביש

בכל רכיבה יש לחבוש את הקסדה, וללבוש בגדים זוהרים. אל תאפשרו לילדכם לרכוב במגרשי חניה או בדרכים בהם נעים כלי רכב, אלא רק בשבילי אופניים, בפארקים ובמגרשי משחקים.

רכיבה בחשיכה

למען ביטחונם, רצוי שילדיכם יימנעו מרכיבה בשעות חשיכה. אם בכל זאת קרה והם יצאו לרכיבה לילית, ציידו אותם מראש באמצעי תאורה הנראים לאחרים כמו פנסים ומחזירי אור, וכן ודאו שהם לא רוכבים בדרכים מסוכנות ולא מוארות.

הרכיבה על אופניים היא בריאה ומתאימה לילדים ולמבוגרים כאחד. הנה מספר כללים לרכיבה בטוחה, נכונה ומהנה:

רכישת אופניים

בקניית אופניים חדשים לילד, חשוב לוודא כי הם עומדים בתקן ושהם מותאמים לגובה של הילד, בכדי שתהיה לו שליטה במצבים שונים ושיוכל להגיע עם הרגלים לקרקע. בנוסף, רצוי לרכוש גם פעמון או צופר חשמלי ומחזירי אור.

קסדה

עיקר הפגיעות החמורות בתאונות אופניים הן פגיעות ראש. יש לרכוש קסדה תקנית, המתאימה בגודלה לראש הילד, עם רצועות סנטר מתכווננות כך שהקסדה תהיה מעוגנת ולא תזוז על ראשו. על הקסדה להיות הדוקה וחלקה הקדמי צריך להיות מונח כך שלא יחסום את שדה הראייה.

בדיקת תקינות האופניים לפני רכיבה

בצעו את הבדיקות בעצמכם לפני שילדכם הוכב על האופניים בפעם הראשונה. חשוב לבדוק את תקינות

גם אם הרכב שבו אנו נוהגים חדש, משוכלל ומצויד בכל אמצעי הבטיחות המתקדמים ביותר, עדיין חשוב שתקחו בחשבון את תנאי הדרך והשטח. גם אם אתם נוהגים שנים רבות, הכביש ומזג האוויר יכולים להפגיע אתכם. מספר דגשים יסייעו לכם לנהוג בבטחה בכל מצב, גם מול מכשולים שאינם בשליטתכם.

נהיגה בעיקול

ככל שאנחנו נוסעים במהירות גבוהה יותר, הכוח הצנטריפוגלי משפיע יותר. המצב האידיאלי בסיבוב הוא כשהרכב נענה לפעולות ההיגוי ופונה לכיוון הנדרש. אבל כיצד פותרים מצבים אחרים שעשויים "להתקייל" אותנו בסיבוב?

היגוי חסר – מצב בו המכונית "מתעצלת" לפנות לכיוון הרצוי, וממשיכה בתנועה בקו ישר – אופייני בעיקר למכוניות עם הנעה קדמית. איך יוצאים מהמצב הזה? מורידים לחץ מדוושת הגז ומפנים את ההגה לכיוון הנדרש.

היגוי יתר – מצב בו המכונית מבצעת תפנית יתר, בגלל איבוד אחיזה בכביש ונעילת גלגלים בצד אחורי. הפתרון למצב הזה – להפנות את ההגה לכיוון ההחלקה של החלק האחורי של המכונית, או להפנותו נגד כיוון הסיבוב של המכונית. זו תופעה שמתקיימת בעיקר בכלי רכב עם הנעה אחורי.

הכי חשוב – כדי להימנע מראש מאובדן שליטה במכונית, עלינו להיכנס לפנייה או לעיקול במהירות שתואמת את מבנה המכונית שלנו, מספר הנוסעים, המסען ותנאי הכביש.

נהיגה בערפל

כמו שלמדנו בבית הספר, ערפל הוא ענן בגובה נמוך. הנהיגה בתוכו מסוכנת בגלל הראות המוגבלת, אבל נוכל להקל על המגבלה בעזרת נהיגה במהירות סבירה ואיטית ושיפור שדה הראייה – גם לנו וגם לנהגים האחרים.

תנאי ערפל מופיעים בשעות בהן האדמה רטובה, לאחר ימי גשם או בימי קיץ לחים מאוד. הערפילים נפוצים בעיקר בחורף באזורי ההרים – הגליל וירושלים וכן בשפלת החוף ובנגב. חשוב לזכור כי הערפל עלול להתחיל לפתע וללא הכנה מראש.

טיפים לנהיגה בטוחה בערפל

- יש להאט את מהירות המכונית, ואם הראות יורדת מאוד – לעצור.
- יש להדליק את פנסי הרכב ופנסי הערפל הקדמיים והאחוריים. במקרים של תנאי ראייה קשים במיוחד מומלץ להפעיל אורות חירום מהבהבים.
- יש להפעיל את מגבי הרכב לפיזור שכבת הערפל מהשמשות ולהפעיל את מפשירי האדים בשמשה האחורית ובקדמית באמצעות מאוורר בשילוב המזג.
- יש להיעזר בקו השוליים כנקודת ייחוס שמראה לנו את המיקום בכביש.
- אין לעקוף – עקיפה במצב כזה מסוכנת מאוד!
- רצוי לפתוח קצת את החלון כדי שנוכל לשמוע את כלי הרכב אחרים שאנחנו לא חיים, ולא מומלץ לשוחח בטלפון.
- חיובי לשמור מרחק רב יותר מאשר בתנאים רגילים.

חשוב

אחרי שיצאתם מהערפל/הענן, אל תשכחו לכבות את אורות הערפל – כדי שלא לסנוור את הנהגים האחרים.

תנאי הכביש והסביבה בחורף מסוכנים יותר, ודורשים מאיתנו להתייחס אליהם ולהתאים את הנהיגה. בחורף הכבישים רטובים: בוץ, שלוליות ושמן שבא במגע עם המים בכביש, עלולים לגרום לסכנת החלקה ואובדן שליטה ברכב. אם נזהה את הסכנה ונתייחס אליה בזמן, נוכל להימנע ממנה.

כשהכביש רטוב כדאי להוריד את מהירות הנסיעה בהתאם לתנאי הדרך, לשמור מרחק רב יותר, ולהקפיד על תקינות המכונות - בעיקר הצמיגים, הבלמים, האורות, המגבים ומפשירי האדים.

לבלום נכון: בבלימה פתאומית יש ללחוץ על הדוושה ללא הרפיה (לא לפמפם) ויש להתעלם מרעידות הדוושה.

הפשרת אדים - כך תעשו זאת נכון

החלון האחורי מופשר באמצעות המפשיר החשמלי והקדמי מופשר בסיוע שימוש במזגן הרכב. רובנו מנסים לשחק עם הטמפרטורה וכיווני האוויר - וצופים באדים שמפשירים לאיטם. כדי להפשיר אדים ביעילות, צריך להעביר את מתג כיוון האוויר למצב הפשרת חלון ומפעילים את המאוורר הפנימי במצב חימום בשילוב המזגן, ללא הכנסת אוויר מבחוץ.

הולכי רגל

במיוחד בחורף ובמיוחד בנסיעה בעיר, חשוב שנשים לב להולכי הרגל - הם לבושים בכבדות ובצבעים כהים, ונעים בצורה לא צפויה. בזמן גשם, המטריה שהם מחזיקים מגבילה את שדה הראיה שלהם ועלולה למנוע מהם להבחין בכלי רכב.

הגשם הראשון

בכל שנה, בסופו של יום הגשם הראשון, מתגלה כי מספר תאונות הדרכים גדל. מאות תאונות ההחלקה המתרחשות בכבישים ביום הזה מחייבות אותנו להגדיל מראש את המודעות לסכנות. במהלך יום הגשם הראשון הכביש חלק - מגע מי הגשם עם שכבת האספלט ספוגת השמן, הדלק והאבק גורמת להצפת המשקעים ולהפיכת הכביש לחלק ומסוכן. שימו לב במיוחד למקומות המועדים לכך - מקומות בהם מכונות עוצרות או נעות באיטיות כמו בצמתים, בצירים פקוקים, בכבישים מפותלים ובכניסות לחניונים.

תקינות צמיגים

בחורף חשוב אפילו יותר להקפיד על איכות הצמיגים ותקינותם, ולבדוק אותם לעיתים קרובות. צמיג משופשף הוא מסוכן במיוחד בחורף - חסרים בו החריצים המיועדים לניקוז המים. חשוב מאד גם לוודא כי לחץ האוויר מתאים שכן צמיג לא מנופח מספיק לא מאפשר אחיזת כביש וניקוז מים, והגלגל עלול להחליק ואפילו להתחמם ולהתפוצץ.

תפעול הרכב

יש כמה פעולות שאנחנו צריכים לבצע בזהירות רבה יותר בחורף כדי לשמור על האחיזה בכביש: בלימה, האצה והפניית ההגה. בחורף עדיף שתבלמו לסירוגין ותאיצו בהדרגה. כדאי שתבצעו פניות וסטיות במהירות איטית התואמת לתנאי הדרך כדי למנוע החלקה עקב נעילת הגלגלים.

מערכת בלימה ABS

אם יש לכם רכב חדיש, סביר להניח שמותקנת בו מערכת ABS, שיעילה מאוד בחורף ומאפשרת למנוע החלקה על ידי ייסות בלימה לכל גלגל בנפרד. אם המערכת מותקנת ברכב שלכם, חשוב לדעת כיצד

שדה הראיה

שדה הראיה בחורף מוגבל בשל תנאי הגשם, הערפל, הרוחות, הברד ושעות החשיכה - מה שמאריך את זמן התגובה שלנו, ועלול להסתיים בתאונה. מצד שני, הפתרונות פשוטים ויעילים: מדליקים אורות ומפעילים מגבים כדי לראות ולהיראות טוב יותר.

עובדות וסכנות

מפתיע לגלות, אבל כמות התאונות הקטלניות בחודשי הקיץ גבוהה לעומת חודשי החורף - למעשה, הנהיגה בימים הבהירים והיבשים מסוכנת יותר. שעות היממה מתארכות ושעות העבודה ממושכות יותר, אנשים יוצאים לחופשות ושוהים זמן ממושך בכבישים ובניגוד לחורף, מי שמושפע מכל הנתונים הללו הם אנחנו, הנהגים.

עייפות

זו הסכנה העיקרית שמשפיעה עלינו. החום והחוסר בשעות שינה מצטרפים לאדישות, חוסר ריכוז וסבלנות. כל אלה גורמים לזמן התגובה להתארך - מה שמקשה עלינו למנוע תאונה.

חום

החום משפיע גם על המכונית, ובעיקר על הצמיגים: החום עלול לגרום להם להתנפח - ואז יורדת אחיזת הכביש שלהם, והם עלולים להתפוצץ. חובה לבדוק את הצמיגים לפני כל נסיעה ולהקפיד על לחצי אוויר תקינים. גם המנוע סובל מהחום, ומחסור במים יגרום לרתיחתו. חשוב לבדוק את המים ואת מיכל המתזים לפני כל נסיעה.

מגבלות ראות

סנוור השמש, סופות החול, אובך האוויר, ערפילים בלילות ולהקות היתושים הם תנאים מכבידים. חשוב להקפיד על ניקוי השמשות ברכב ומומלץ אף להדליק אורות גם ביום כדי להיראות.

